
NOTAT

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.: 400.A.5-3-4-347.
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 10. oktober 2008
Emne: Afgivelse af mundtligt indlæg i EF-domstolens sag C-228/06, Soysal m.fl, om fortolkningen af EU's associeringsaftale med Tyrkiet

Baggrund

En tysk domstol (Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg) har forelagt EF-domstolen to spørgsmål, der vedrører rækkevidden af stand still-forpligtelsen i artikel 41, stk. 1, i tillægsprotokollen til EU's associeringsaftale med Tyrkiet, hvorefter de kontraherende parter ikke må indføre nye restriktioner for den fri etablering eller den fri udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne og Tyrkiet.

Sagsøgerne i sagen er tre tyrkiske statsborgere, der har bopæl i Tyrkiet og er beskæftiget som langturschauffører i en virksomhed etableret i Istanbul, der udfører international godstransport af lastvogne.

Da stand still-forpligtelsen i artikel 41, stk. 1, i tillægsprotokollen trådte i kraft den 1. januar 1973, var der ikke i Tyskland visumpligt for tyrkiske statsborgeres indrejse med henblik på udøvelse af beskæftigelse. En sådan pligt blev indført i Tyskland i 1980.

Siden 1996 har visumpligten for tyrkiske statsborgere været fastsat i rådeforordninger, jf. den gældende forordning 539/2001 (visumforordningen).

Med de forelagte spørgsmål ønsker den tyske domstol oplyst, om de tyske visumregler og visumforordningen udgør en begrænsning i stand still-klausulens forstand, hvis reglerne indebærer, at en tyrkisk statsborger, der er ansat i en tyrkisk virksomhed inden for international transport som chauffør af en lastvogn, der er registreret i Tyskland, skal være i besiddelse af et Schengen-visum for at kunne indrejse i Tyskland, når chaufføren på tidspunktet for stand still-klausulens ikrafttræden kunne indrejse visumfrit til Tyskland. Endvidere ønskes oplyst, om dette i bekræftende fald indebærer, at de omfattede tyrkiske statsborgere er berettiget til visumfrit at rejse ind i Tyskland.

Kommissionen har i sit skriftlige indlæg gjort gældende, at stand still-forpligtelsen principielt omfatter indførelse af visumpligt, mens Tyskland, Slovenien og Grækenland er af den opfattelse, at forpligtelsen ikke er til hinder for indførelsen af visumpligt for tyrkiske statsborgere.

Domstolen har i flere sager udtalt sig om rækkevidden af stand still-forpligtelsen, herunder i dom af 21. oktober 2003 i forenede sager C-317/01 og C-369/01, Abatay m.fl., og dom af 20. september 2007 i sag C-16/05, Tum og Dari.

De danske interesser i sagen

Danmark indførte visumpligt for tyrkiske statsborgere den 1. maj 1981. Domstolens besvarelse af de konkrete spørgsmål vil derfor kunne få direkte betydning for Danmarks muligheder for at opretholde visumpligt for visse grupper af tyrkiske statsborgere.

Regeringens væsentligste interesse i sagen er imidlertid af principiel karakter:

Dels ønsker regeringen generelt, at bestemmelserne i EU's associeringsaftaler skal fortolkes på en måde, der giver medlemsstaterne størst muligt spillerum, når det gælder reguleringen af første indrejse og ophold for tredjelandstatsborgere.

Dels kan en for vidtrækkende fortolkning af forpligtelsen vanskeliggøre udviklingen af både EU-retlige og nationale regler på en række tilgrænsende områder af betydning for opretholdelsen og udviklingen af en fælles og effektiv grænsekontrol i forhold til tredjelande uden for EU/EØS. Det kan således tænkes, at en vidtrækkende fortolkning vil kunne få betydning for f.eks. de EU-retlige regler om Schengen-informationssystemet og visuminformationssystemet.

Regeringen har på den baggrund afgivet indlæg under den mundtlige forhandling, hvori der blev argumenteret for, at en formålsfortolkning af artikel 41, stk. 1, i tillægsprotokollen må føre til, at stand still-forpligtelsen ikke er til hinder for indførelsen af et visumkrav for tyrkiske statsborgere.

Udenrigsministeriet